

Masová kultura

(Mass culture)

1) Zpracované slovníkové heslo

Masovou kulturu v tom nejzákladnějším principu můžeme porozumět jako nějaké artefakty, hodnty a představy předávané publiku prostředky masové komunikace, kde hlavním cílem nabídky je dosáhnout u publika co nejširšího přijetí. Dále také označuje i důsledky tohoto kulturního konzumu (např. módní vlny, konzumní životní styl). Producentem masové kultury je kulturní průmysl (pojem M. Horkheimera a T. W. Adorna), který mísí prvky vysoké a nízké kultury, aby vyhověl přáním publika a zároveň ho ovlivnil. Toto je stručně vysvětlený pojem masové kultury od J. Jandourka v Sociologickém Slovníku.

Trochu více tento pojem vysvětlil Chris Barker ve Slovníku Kulturních Studií. Barker masovou kulturu ve svém slovníku popisuje jako pejorativní výraz rozpracovávaný od 30. let 20. století konzervativními literárními kritiky a marxistickými teoretiky, kteří jím poukazují na podřadnost kapitalistické kultury založené na zbožním principu a na její neautentickou, manipulativní a neuspokojivou povahu. Tato neautentická masová kultura je stavěna do kontrastu k předpokládané autentické vysoké kultury. Vysokou kulturu chápeme tedy jako vrchol civilizace a záležitost vzdělané menšiny. Za „oběti“ procesu standartizace v rámci industrializované masové kultury jsou autentická lidová kultura spolu s menšinovou kulturou vzdělané elity.

Masová kultura je zde chápána jako povrchní a neuspokojivý důsledek nepřiměřenosti formy a toho, že je vyráběna kapitalistickými společnostmi, které se snaží maximalizovat zisky na principu nejnižšího společného jmenovatele. Protože masová kultura není vyráběna lidmi, je považována za neautentickou. Dále je manipulativní, protože jejím hlavním účelem je tvorba zisku a neuspokojivá, protože konzumenti nekladou skoro žádné nároky a nijak je neobohacují.

Podle konzervativních kritiků je masová kultura masovým podvodem. K němu nepatří jen „významy“, ale i strukturování lidské psychiky do komfortní podoby „autoritářské osobnosti“.

2) Úvaha

Už od pradávna bylo známo, že lidé potřebují nějaký druh zábavy, aby vyplnili svůj volný čas. Je to přímý produkt masové společnosti. Tato kultura je směřována obyčejným lidem, kteří se potřebují vybouřit, uvolnit a hlavně pobavit. Je známo, že staří řekové využívali masovou kulturu k udržení poslušnosti lidu podobným způsobem, jak je tomu dnes. Jde především o popularitu. Tehdy to byli například gladiátoři, kteří ve starověkém Římě bojovali v obrovském koloseu. Dnes tu máme velmi podobné příklady k tomu, aby společnost byla „poslušná“.

Jedny z mnoha příkladů masové kultury, kterou využívají v dnešní době zejména mladí lidé, ale najdou se samozřejmě i výjimky, jsou diskotéky. Myslím si, že tento druh zábavy je opravdu masový, protože je v současné době velmi oblíbený. Spousta lidí nejen každý pátek a sobotu, ale i všední dny, konzumuje populární elektronickou hudbu v různých klubech a diskotékách. Nad čím bych se chtěl, ale pozastavit je kvalita hudby, která prostě není vůbec dobrá. Absolutně nechápu, jak tyto diskotéky dokáží přilákat takovou masu lidí, která se pravidelně schází, aby poslouchala pořád stejnou hudbu, která se vůbec nemění a hraje se týden co týden pořád dokola. To přece nemůže natolik bavit, abych šel v pátek na diskotéku, kde si poslechnu, jak nějaký Dj hraje převzaté populární písničky a vím, že když přijdu i příští pátek, budou se hrát opět skoro stejné písničky. Jediná věc, která na tomto těží, je právě diskotéka, která manipuluje s lidmi a vydělává na nich. Smutné je, že lidé neustále budou přicházet znovu a platit za tento styl zábavy někdy až přehnané peníze. To mě asi udivuje nejvíce, že lidé jsou ochotni a rádi utrácet své peníze znovu a znovu.

Je to výběr vkusu, každému se líbí něco jiného. To je pochopitelné. Ale podle mého názoru spousta lidí nevidí kolik kvalitní zábavy, ať už je to hudba nebo něco jiného, je zde kolem nás. Mají klapky na očích a jednoduše jdou s davem tam, kam jich jde nejvíc. Lidé asi opravdu potřebují primitivní zábavu, která se aspoň trochu líbí, aby se mohli odreagovat a pobavit, a takhle pořád dokola.

Je to dáno tím, že masová kultura je součástí společnosti a lidé ji berou jako samozřejmost, ačkoliv si to nijak neuvědomují a nevnímají ji. Ať už chceme nebo ne, masová kultura nám zasahuje do každodenního života a už záleží jen na nás, jak se jí necháme ovlivnit, jestli ji budeme akceptovat nebo právě naopak se snažit ji ignorovat.

Zdroje:

Sociologický Slovník – Jan Jandourek

Slovník Kulturních Studií – Chris Barker